

PM Gestaltungsprinziper

IKEA Kungens Kurva

Kurvan 5 - Underlag till detaljplan

11 oktober 2024 *Rev. 2024-11-27*

Långsiktig utveckling

Bakgrund

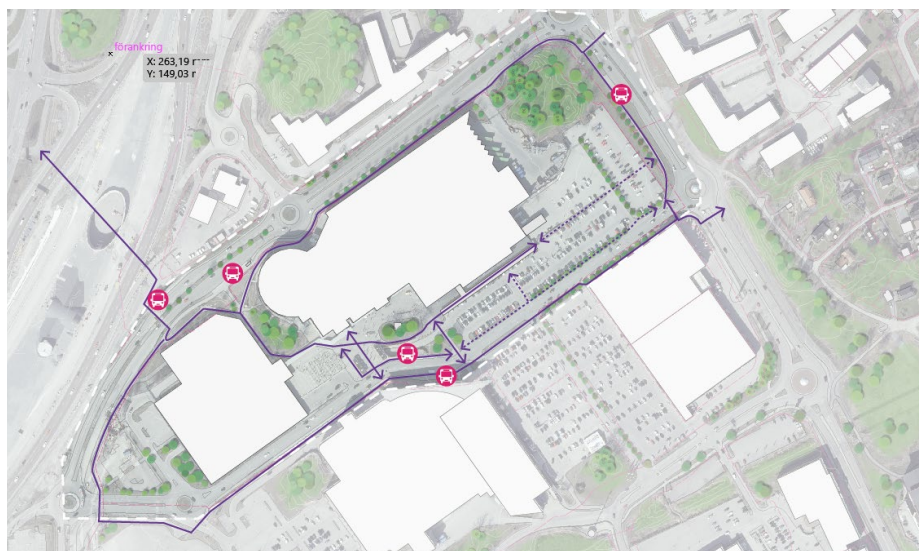
Övergripande principer

Bakgrund | Långsiktig utveckling och andra förutsättningar

En vision och strategi för Kungens kurvas utveckling på lång sikt har studerats i "Utvecklingsplan för Kungens kurva". Till grund för ställningstagande i detta gestaltungs-PM ligger även platsanalyser som tagits fram av Huddinge kommun, liksom andra utredningar* inom detaljplane-arbetet.

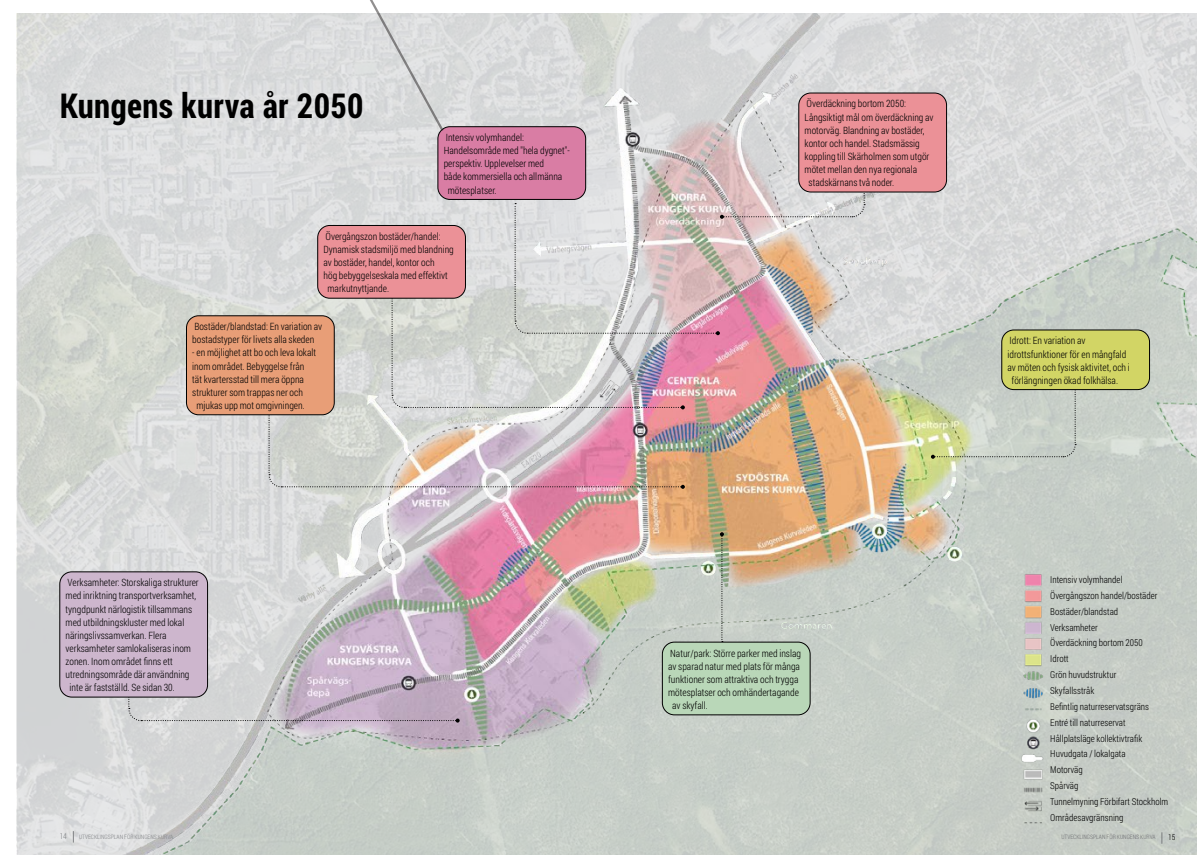

Ur Huddinge kommuns platsanalys - "Mer grönska".

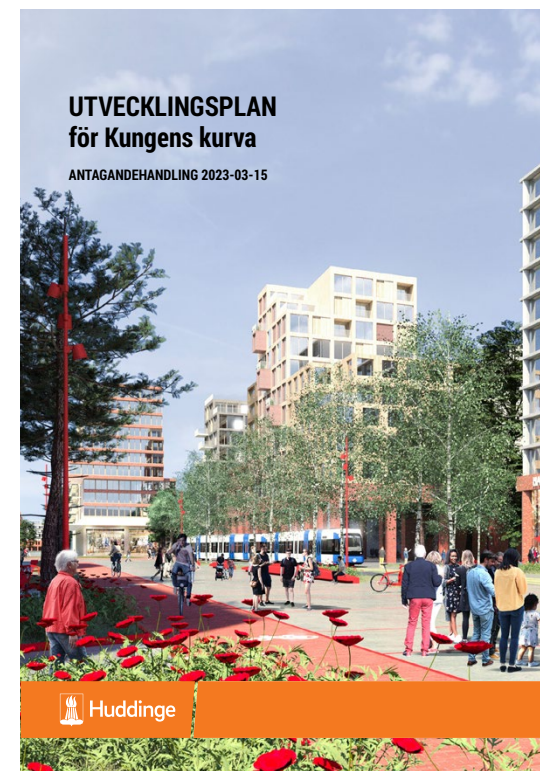

Ur Huddinge kommuns platsanalys - "Potential Förbättra gång- och cykeltrafik".

Intensiv volymhandel:
Handelsområde med "hela dygnet"-perspektiv. Upplevelser med både kommersiella och allmänna mötesplatser.

Strategisk plan med delområden, ur Utvecklingsplan för Kungens kurva.

Utvecklingsplanen för Kungens kurva har ett långt perspektiv, med fokus fram till 2050, med syfte att vägleda utvecklingen och överbrygga glappet mellan översiktsplanen och detaljplaner. Fyra bärande strategier har identifierats för stadsdelen som helhet; "Dynamisk livfull destination och mötesplats", "Urban och trygg stadskärnadär människor kan mötas", "Hållbara resesätt och människor i rörelse" och "Naturnära och hållbar stadskärna". För delområdet Centrala Kungens kurva där den aktuella detaljplanen ingår är visionen att området fortsatt ska vara ett område med intensiv volymhandel: "Handelsområde med 'hela dygnet'-perspektiv. Upplevelser med både kommersiella och allmänna mötesplatser."

VÄGLEDANDE RIKTLINJER & SLUTSATSER

från tidigare utredningar som varit särskilt betydelsefulla för detta Gestaltungs-PM:

- **MER GRÖNSKA** för ett förbättrat mikroklimat, ökad trivsel och ekologiska värden. Hänsyn till gröna kopplingar som väver samman.
- **BEVARA BEFINTLIG GRÖNSKA** i så stor utsträckning som möjligt, i synnerhet ekdungarna
- **UTVECKLADE GÅNG- OCH CYKELSTRÅK** med förbättrad orienterbarhet och trygghet. En gradvis övergång till ett mer hållbart resande.
- **HANTERA LÅGPUNKTER FÖR SKYFALL** inom området i kommande utveckling

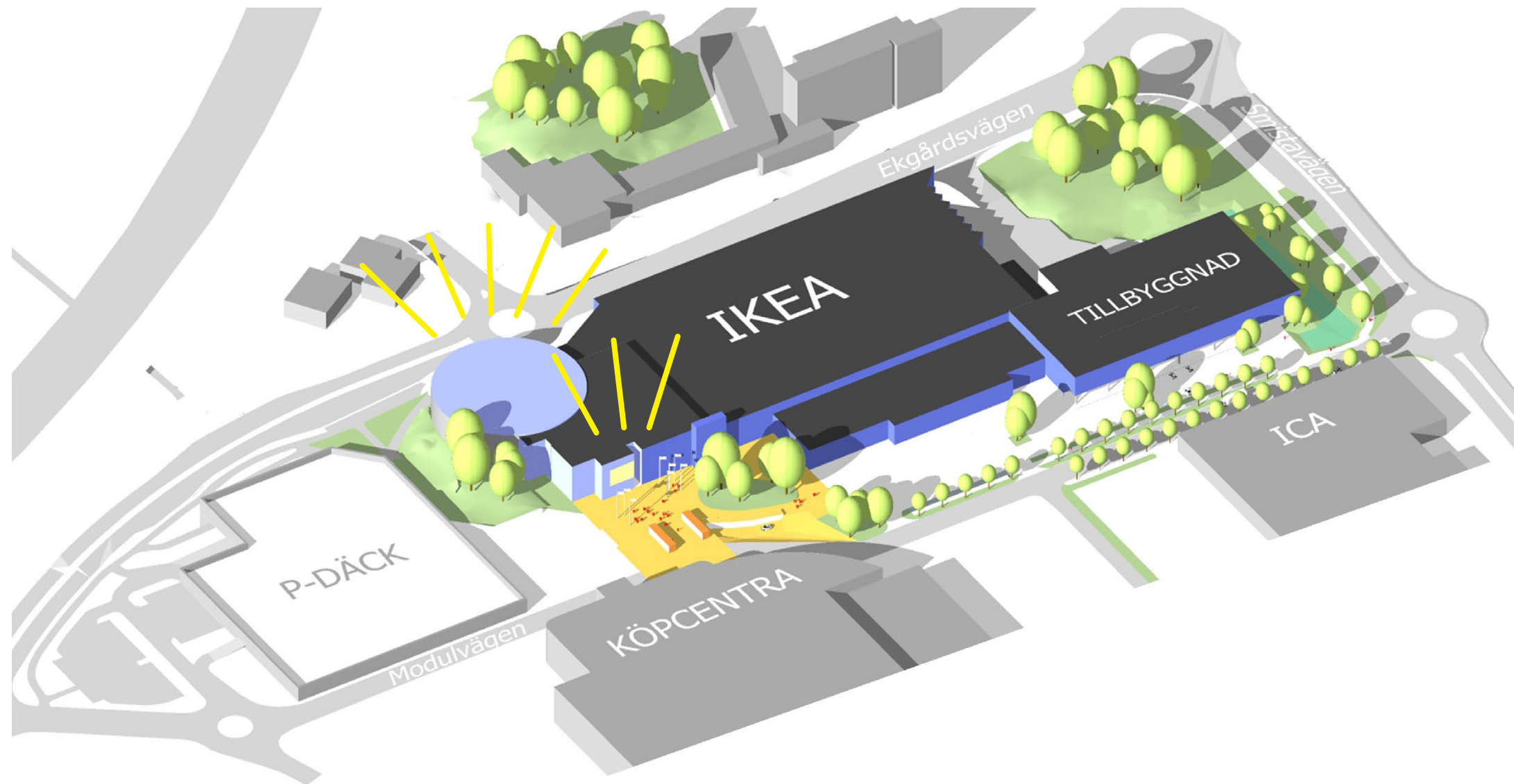
* PM Dagvatten och skyfall, Sigma
PM Naturmiljö, Sigma
Trafik- och mobilitetsutredning Kurvan 5, Sweco

Övergripande principer | Identitet

IKEA älskar Kungens Kurva och har sedan sommaren 1965 lockat människor till platsen.

Den cylinderformade byggnaden i väster är symbolen för IKEAs verksamhet och historia i området. Den nutida varuhusbyggnaden i sin karakteristiska blågula fasad är den nutida symbolen för IKEAs verksamhet runt om i världen.

- Den karaktäristiska cylinderformade byggnadsvolymen tillsammans med entréläget fortsätter att vara i fokus.
- Fasader detaljeras vid viktiga entrélägen.
- Tillbyggnadens gestaltning underordnar sig huvudbyggnaden för att tydliggöra dess roll som logistik och lager
- Entrétorget kan utformas med rejäla grepp, inbjudande sittplatser och plats för tillfälliga utställningar.
- Även utemiljön och grönstrukturen kan bidra med en stark identitet.

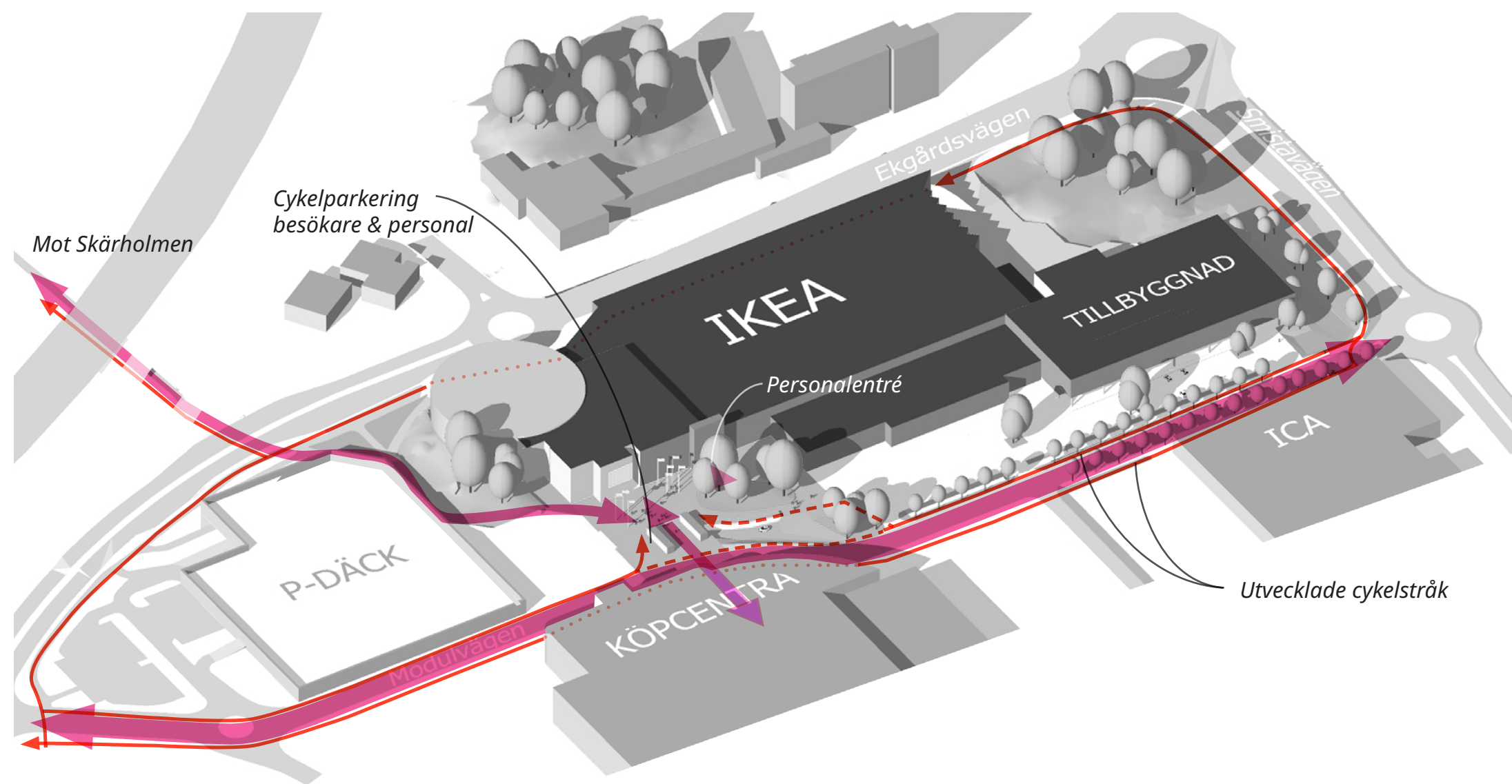
Den karaktäristiska fasadgestaltningen återfinns runtom i världen

Den runda byggnadsvolymen och varuhusets långa historia är unik för IKEA.

Övergripande principer | Kopplingar

God framkomlighet till/från och inom området är avgörande. Modulvägen fortsätter vara det centrala stråket och stärks som gaturum. Gång- och cykeltrafik behöver prioriteras i en tidigare bildominerad miljö.

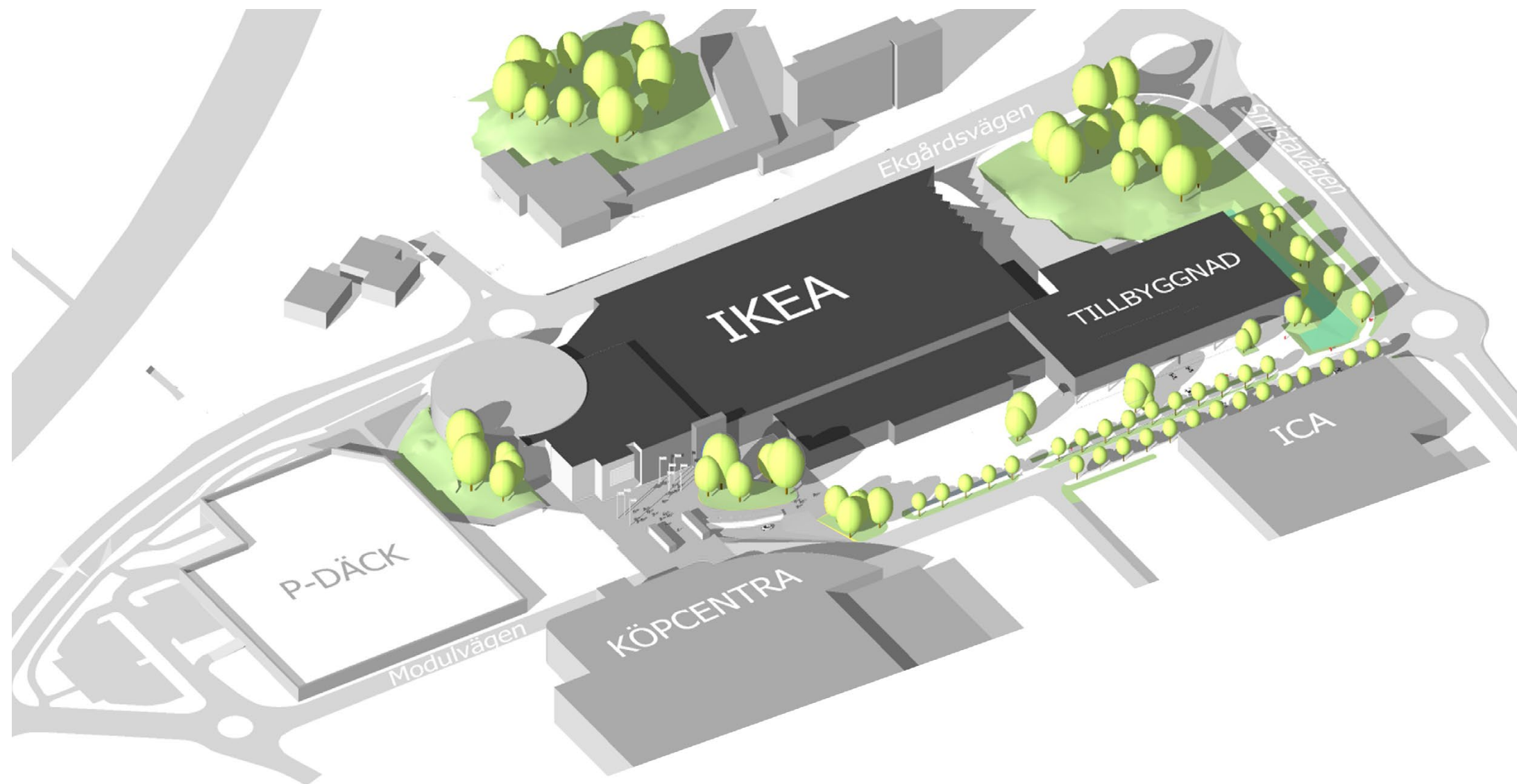

- Som ett led i att utveckla området och på sikt addera stadsmässiga kvaliteter blir det viktigt att utveckla gaturummen som ett livfullt stråk. Att fokusera gång- och cykeltrafik till områdets gator är ett led i detta.
- Längs Modulvägen skapas förutsättningar för att utveckla en separat gång- och cykelbana på norra sidan, liksom utveckling av gångvägen på södra sidan.
- Tillbyggnaden har funktion som logistikbyggnad och målpunkt enbart för yrkestrafik (fordon för hemleverans / last-mile-delivery). Målpunkter för persontrafik, gångtrafikanter och cykelparkeringar koncentreras längre västerut mot huvudentré och personalingång.
- I anslutning till tillbyggnaden och tvärs över skyfallsytan österut finns inga logiska genande stråk för persontrafik och flödena bör istället koncentreras till Modulvägen.

Övergripande principer | Grönska

Kungens kurvas grönstruktur har stor potential att utvecklas i takt med att området omvandlas till en varierad stadsdel. De befintliga träddungarna bevaras och utvecklas, tillsammans med gröna ytor som hanterar skyfall.

- De befintliga ek-kullarna utgör ett starkt identitetsskapande grönt element
- Grönskan utvecklas med fler dungar och andra gröna element. De ger rumslighet och bryter byggnadernas och platsens storskalighet.
- Gatan utvecklas till ett grönt gaturum med starkare rumslighet.
- En nedsänkt grönyta i öster hanterar skyfall
- Träd och ängsytor bidrar med ekologiska värden
- Två yngre trädrader behöver fällas eller flyttas, och ersätts med nya träd.

Ek-kullarna är redan ett identitetsskapande grönt element på platsen och bryter ned byggnadernas och platsens storskalighet.

En nedsänkt grönyta med gräs, äng och trädklungor i öster hanterar skyfall och skapar en välbehövlig grön ram och buffert.

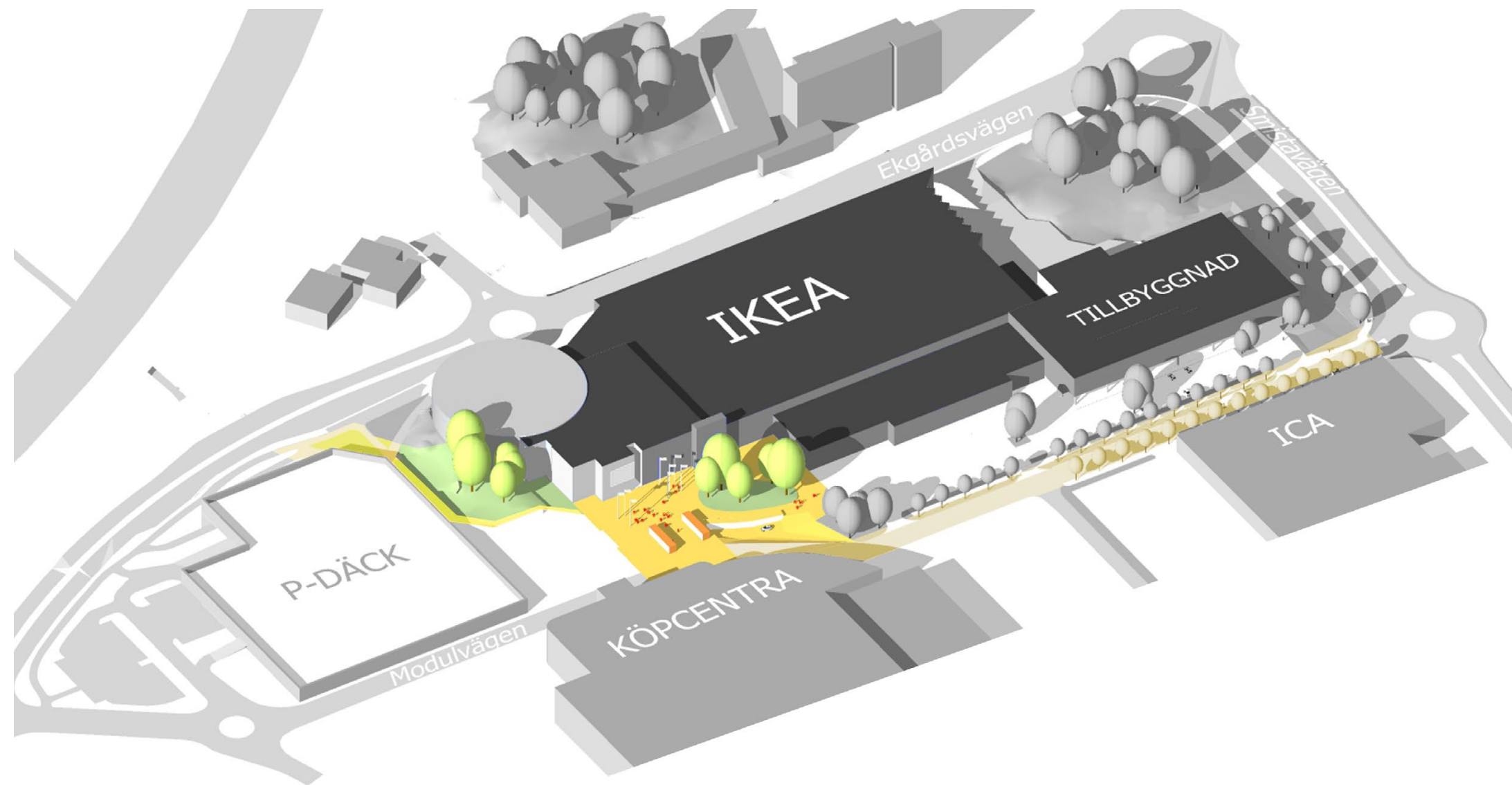

Äng kan användas i skyfallsytan och ger stora ekologiska värden.

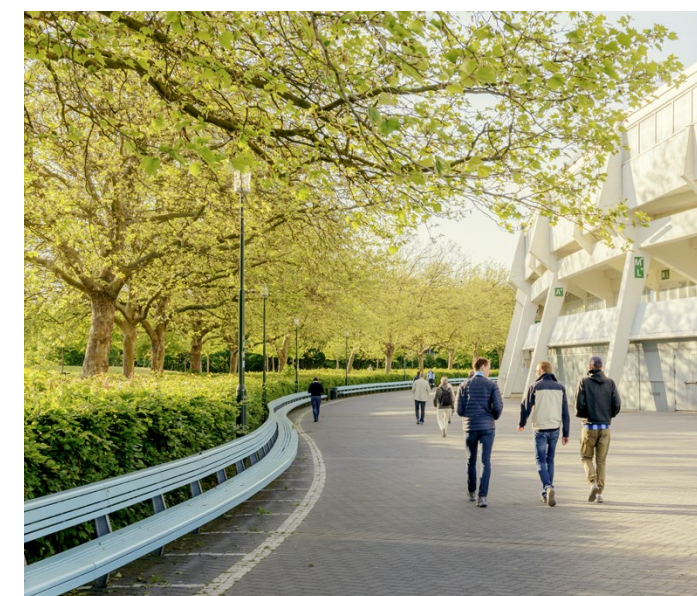
Övergripande principer | Vistelse & möten

Att möjliggöra möten mellan olika människor är avgörande för ökad social hållbarhet och en attraktiv stad.

- Entrétorget utgör områdets publika nod, tillsammans med kopplingen mot Skärholmen
- Gröna platser och trädkronor i goda lägen bidrar med rumsligheter och ett skönt mikroklimat
- Entrétorget kan utformas med rejäla, samlande grepp som mäter sig med omgivningens skala, exempelvis en stark, samlande markbeläggning och långbänkar.
- Här finns även plats för tillfälliga arrangemang och tillfällig möblering
- Modulvägen utvecklas med förbättrade gång- och cykelstråk och enklare sittplatser längs vägen. Den gröna skyfallsytan öster om tillbyggnaden ger kvalitéer som grön bakgrund till Modulvägen och Smistavägen men har med sitt läge svag potential att bli en plats för vistelse. Åtgärder för att stärka vistelsekvalitéer bör istället koncentreras till entrétorget.

Tillfälliga arrangemang

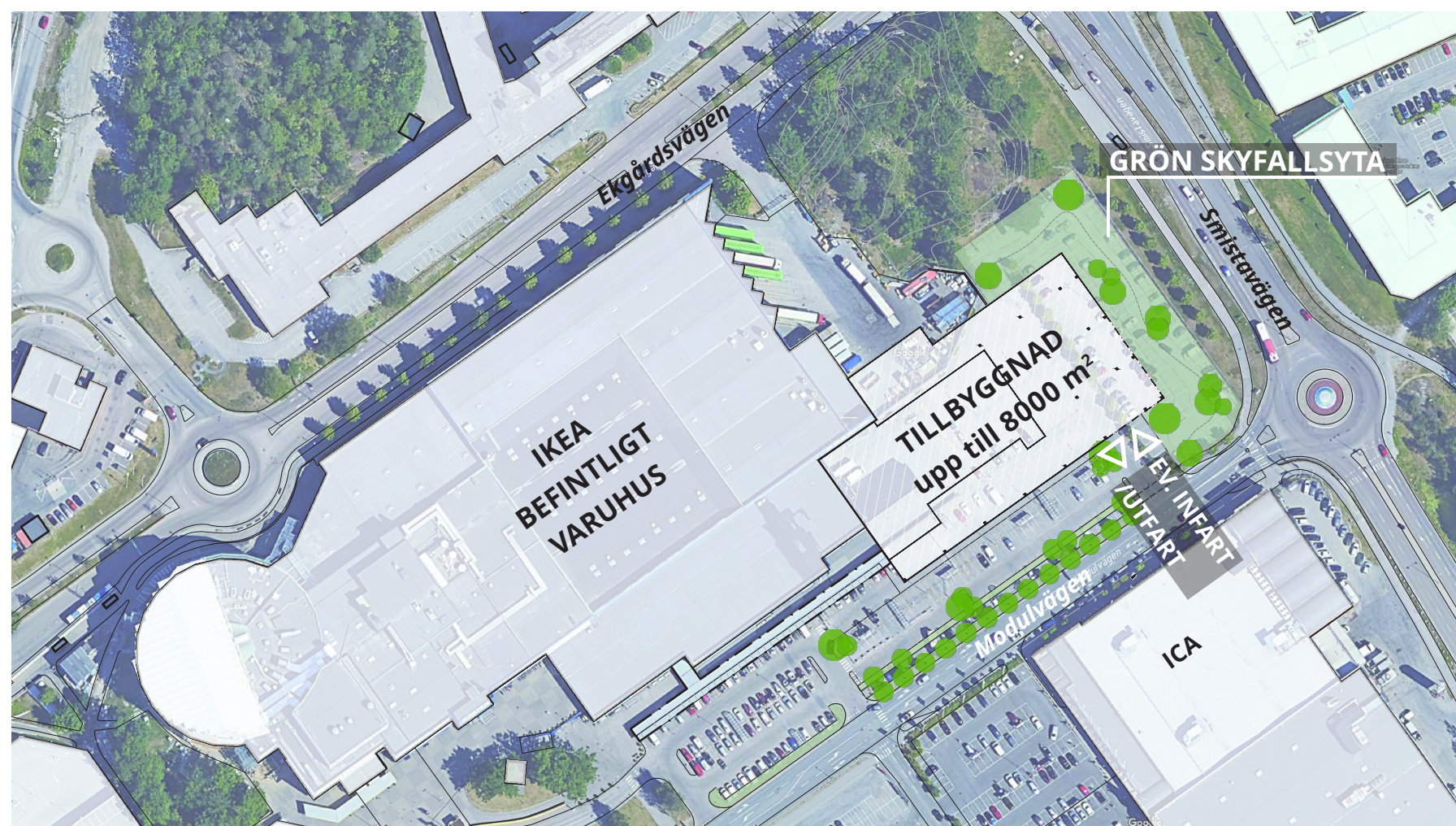
Rejäla grepp såsom en stor möbel har förmåga att samla och svarar upp mot områdets skala.

Sitta under krontak ger en välbehövlig paus.

Principer planområde

Principer planområde | Sammanfattning

Plan översikt med flygfoto. Skala 1:2000

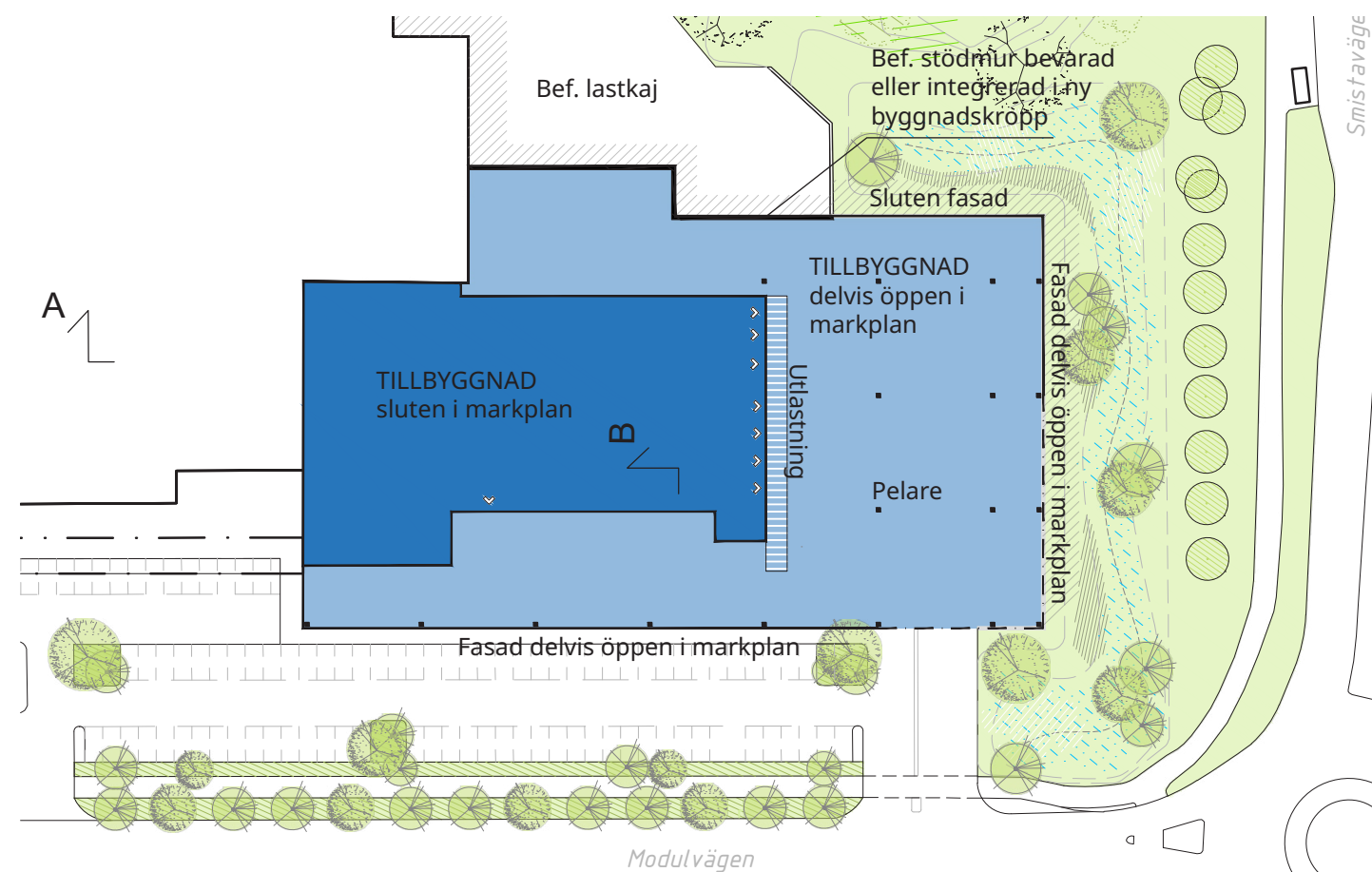
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR DETALJPLAN:

- Tillbyggnad för handel (främst logistik och lager) med upp till 8000 kvm.
- Maximal byggnadshöjd samma som gällande detaljplan för huvuddelen av befintligt varuhus, (+49.0 ovan nollplan).
- Nivå för färdigt golv entréplan samma som befintligt varuhus (+29,72)
- Tillbyggnad ska kunna utföras med delvis öppet markplan som medger trafik för hemleverans, avhämtning och liknande.
- En tillkommande volym av 485 m³ skyfall behöver inrymmas på ett lämpligt sätt inom planområdet
- Förändringen innebär att redan hårdgjord mark tas i anspråk för byggnad samt större grönytor. Mängden parkeringsplatser, främst för personal, minskar.

Principer planområde | Byggnad och fasad

Vy mot väst från korsningen Smistavägen/Modulvägen. Exempel på princip med öppet markplan på pelare och fasadgestaltning likt befintligt varuhus.

Exempel på byggnadsprogrammering, med delvis öppet markplan.

Den karakteristiska fasadgestaltningen i blå plåt, med inslag av glaspartier och gula byggnadsdelar och detaljer.

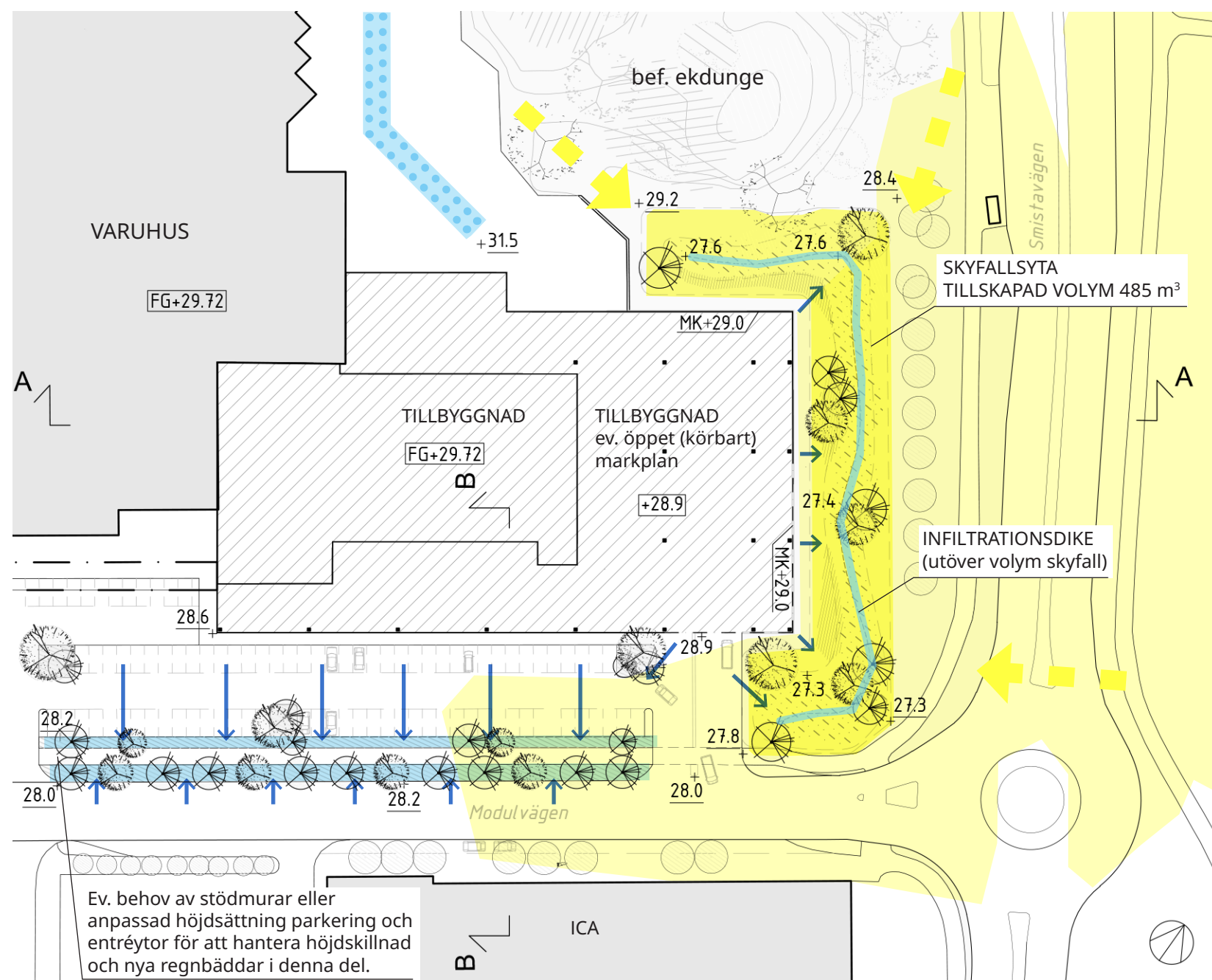

Exempel på IKEA-varuhus med delvis öppet bottenplan körbart för fordon. IKEA, Malmö Svågertorp / IKEA Helsingborg

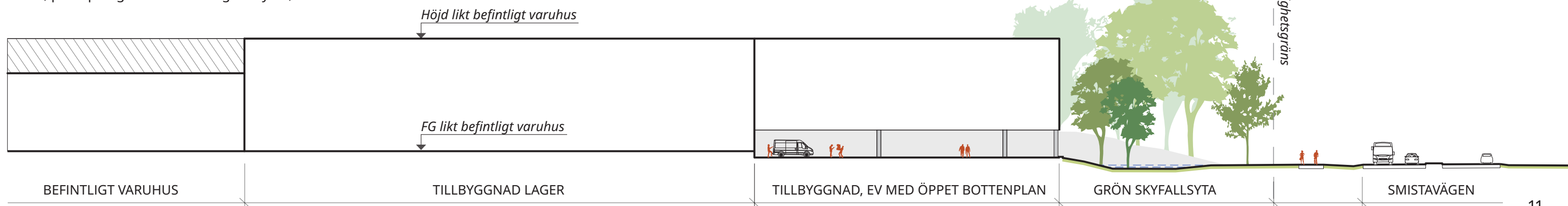
Illustrationerna visar en möjlig programmering och fasaduttryck för tillbyggnaden.

- Tillbyggnadens fasad ges samma uttryck som det befintliga varuhuset och anpassas till IKEA-varuhusens gemensamma uttryck världen över. Tillbyggnadens uttryck underordnar sig den ikoniska cylinderformade byggnadskroppen som är unik för just Kungens kurva som IKEA-varuhus.
- Bottenplan kan komma att utföras till stor del med öppet markplan, med en andra våning på pelare. Bottenplanet kan utföras körbart för skåpbilar (mindre lastbilar under 3,5 ton) för last-mile-delivery och hemkörning till kunder.
- Maximal byggnadshöjd samma som gällande detaljplan för huvuddelen av befintligt varuhus, (+49.0 ovan nollplan).
- Nivå för färdigt golv entréplan samma som befintligt varuhus (+29,72)

Principer planområde | Dagvatten och höjdsättning

Plan, princip dagvattenhantering & skyfall, Skala 1:1000

Sektion A, Skala 1:500

En övergripande princip av hur dagvatten och skyfall är tänkt att hanteras inom planområdet redovisas i planen till vänster. Se Dagvattenutredning för fler detaljer.

- Skyfallsytan tar emot minst 485 m³ vid extremhändelser.
- Ett dike i botten av skyfallsytan renar och utjämnar dagvatten. Det utformas på ett sätt så att den inte inskränker på skyfallens volymbehov.
- En regnbädd, alternativt svackdike, föreslås mellan Modulvägen och ny GC-väg för att rena och utjämnar dagvatten från gatan. Detta medför att befintliga lindar måste flyttas.
- Under senare projektering bör utredas om det är möjligt att rena och utjämnar gatans vatten och samtidigt behålla alla, eller delar av, de befintliga träd längs Modulvägen. En lösning kan t.ex. vara att leda dagvattnet till skelettjord under GC-vägen, eller anlägga regnbäddar mellan (utglesade) träd.
- En regnbädd, alternativt svackdike, norr om ny GC-väg renar och utjämnar dagvatten från parkeringsytan.

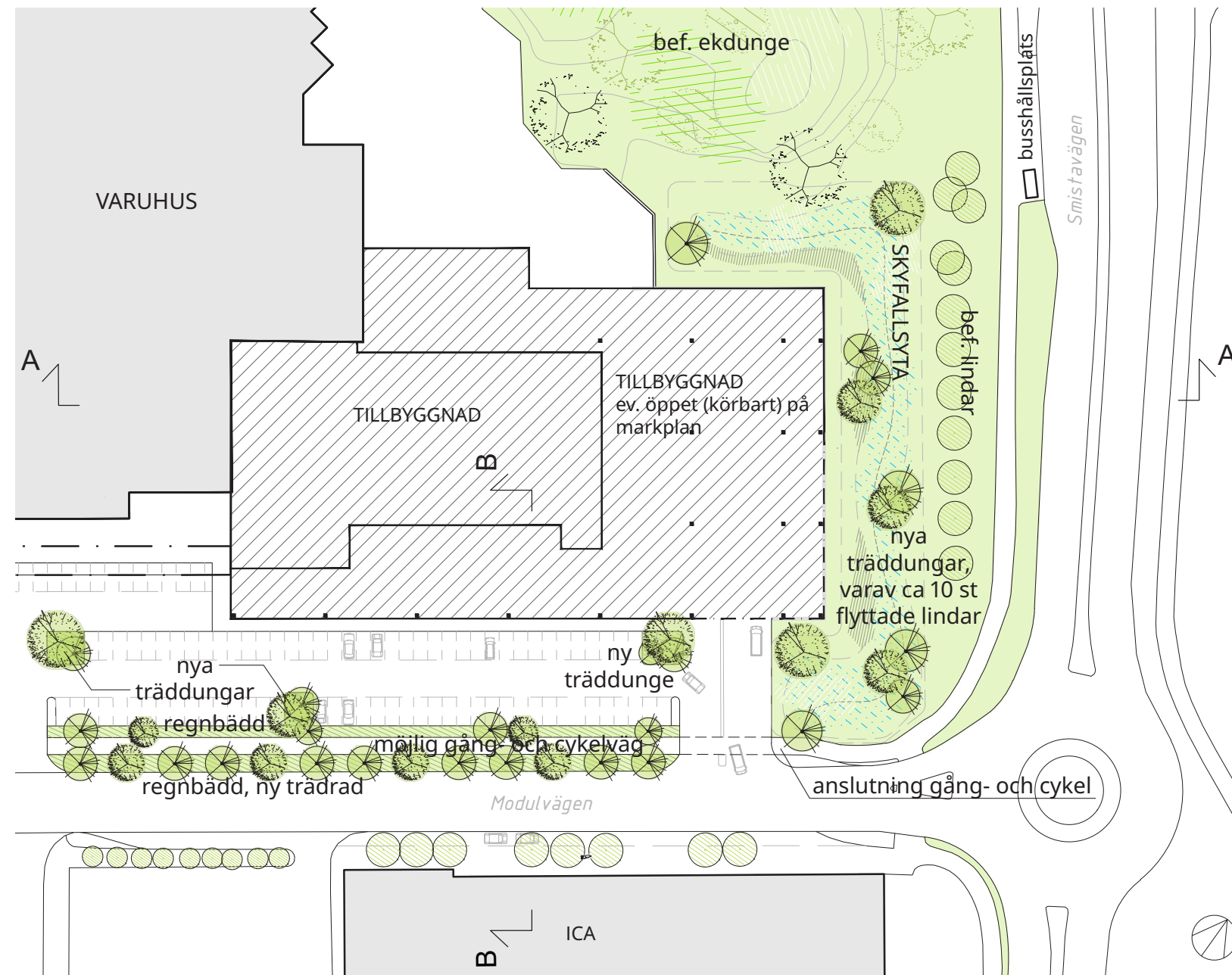
DAGVATTEN Rening & fördröjning

- Regnbädd / skelettjord / dike
- Underjordiskt rörmagasin
- Rinnväg dagvatten

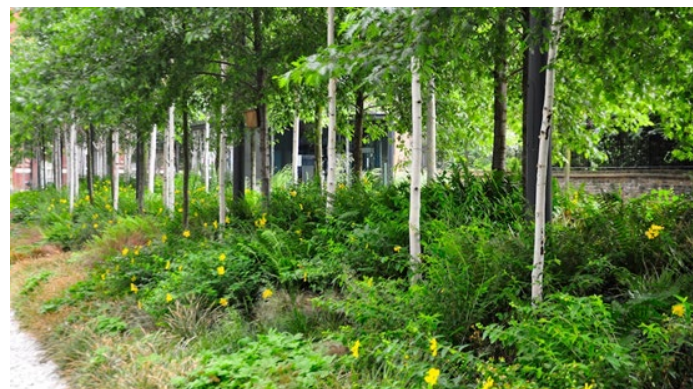
SKYFALL Tillfällig magasinering vid extremhändelse

- Rinnväg skyfall enl. dagvattenutredning
- Yta med stående vatten vid skyfallssituation enl. dagvattenutredning, anpassad till förändrad höjdsättning
- Yta med tillskapad volym för skyfall

Principer planområde | Vegetationsbehandling

Plan, princip vegetationsbehandling, Skala 1:1000

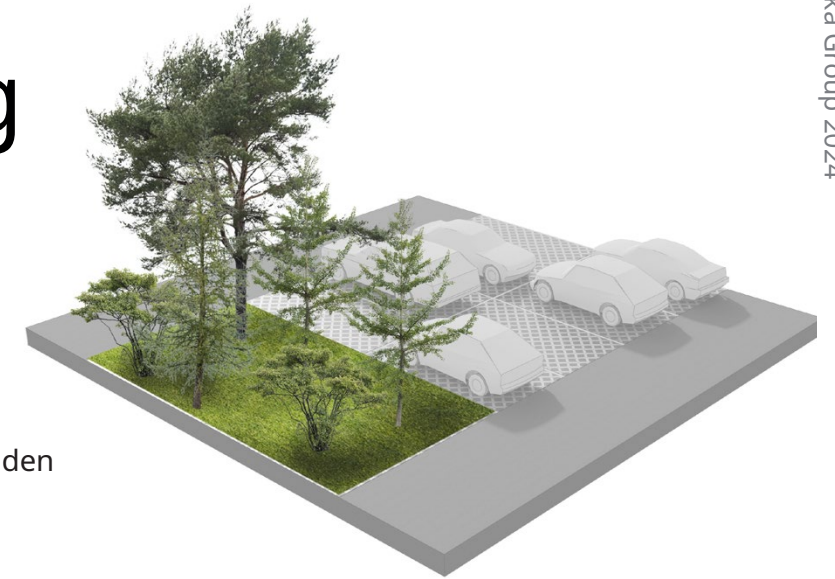

Klunger eller små lundar av träd med markskikt.

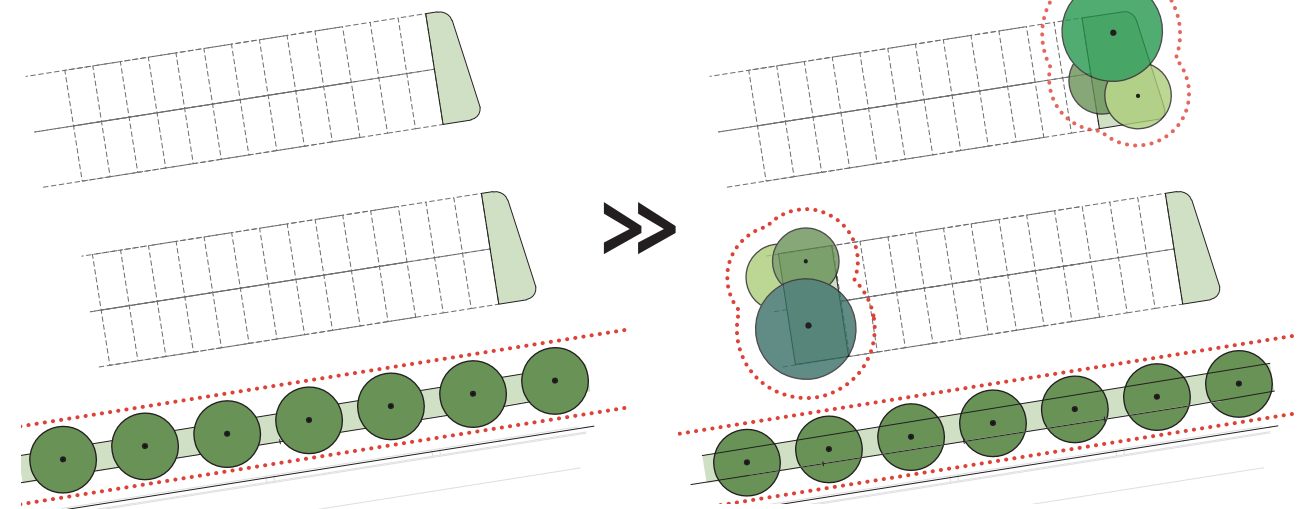
Nedsänkt yta som kan rymma skyfallsvatten vid en extremhändelse.

- Skyfallsytan utformas som en grön ängsyta med klungor av träd. Marken modelleras mjukt med varierade slänter och botten. Målet är att ytan ska upplevas som en förlängning av den befintliga ekdungen i norr.
- Träd i klungor planteras både i skyfallsytan och på parkeringsytor, som ett komplement till trädreder. Dessa bygger vidare på ekdungen som ett viktigt grönt element.
- 12 befintliga mindre träd (lindor) inom nuvarande parkeringsyta påverkas, de omfattas ej av biotopskydd. Dessa ersätts inom skyfallsyta och parkeringsytor.
- 19 befintliga träd (lindor) längs Modulvägen behöver troligen flyttas för att anlägga regnbädd samt skapa anslutning för gång- och cykel från öster. De omfattas ej av biotopskydd. Ca 10

Ersätta parkeringsplatser med långsiktigt hållbara planteringar som samtidigt fördröjer och renar dagvatten

av dem föreslås flyttas till skyfallsytan, resten till annan plats inom eller utanför planområdet. I regnbädden anläggs en ny trädrad med växtval anpassat till platsens förutsättningar. Senare detaljutformning bör utreda om vissa av lindarna längs Modulvägen kan behållas i befintligt läge samtidigt som rening och utjämning av gatans vatten uppnås.

Klunger av träd, med inspiration av de äldre ekdungen, har med sin större växtbäddsvolym bättre förutsättningar att skapa mer långsiktigt hållbara planteringar och bryter ner den idag delvis storskaliga miljön.

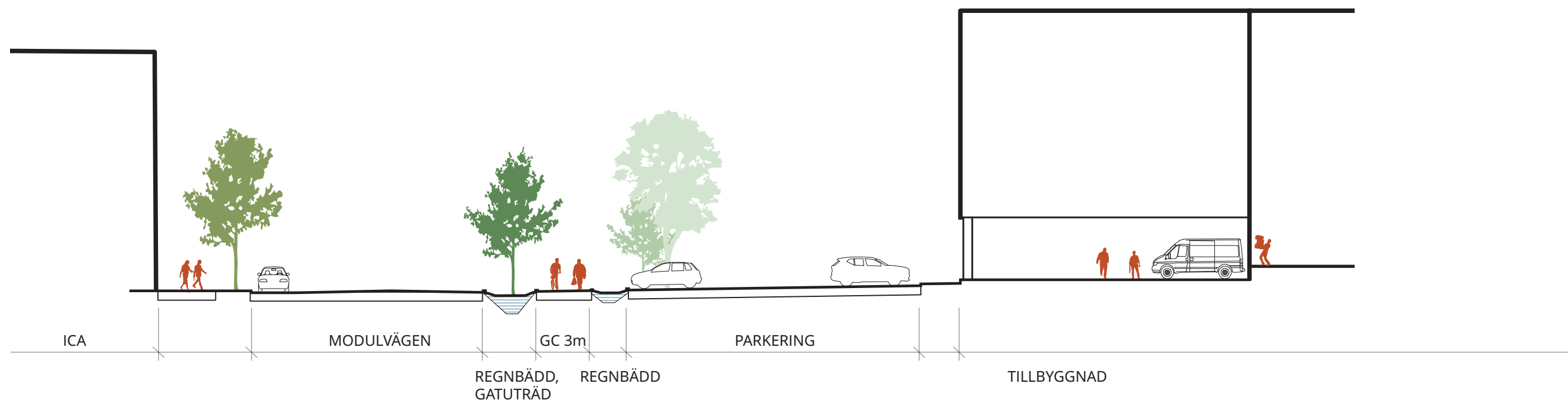
Principer planområde | Stråk och gaturum

Fågely mot nordväst, med förbättrade gång- och cykelkopplingar längs Modulvägen med en starkare rumslighet.

Vy mot väster längs potentiell ny gång- och cykelväg norr om Modulvägen.

Sektion B, Modulvägen och tillbyggnad, Skala 1:250.